

Adorper molen gaat na ruim 30 jaar weer draaien

ADORP – Het einde van de grote restauratieklus aan molen Aeolus in Adorp is in zicht. Drie jaar geleden is begonnen met het herstel van het op dat moment in zeer slechte staat verkerende monument. „Het buitenwerk is nu helemaal klaar. Binnen moeten nog wat laatste dingen gedaan worden. Daarna gaan we proefdraaien. Komend voorjaar hopen we de molen te kunnen openen”, zegt Ids van der Honing. Samen met Aad van der Drift, beiden bestuurslid van Molenstichting Winsum, leidt hij de *Ommelander Courant* alvast rond door de vernieuwde molen van Adorp.

door Hielko Merkus

„Zie je het?” Ids van der Honing kijkt de verslaggever verwachtingsvol aan. „De molen staat scheef!”, geeft hij antwoord op zijn eigen vraag. „De molen is verzakt. Dat was meteen al de eerste tegenvaller bij de restauratie. Het fundament moest verstevigd worden. Dat heeft 15.000 euro meer gekost dan begroot. En daar zie je dus helemaal niets van: alles ligt onder de grond.” De verzakking trad meteen bij de bouw van de molen in 1851 al op. De Aeolus heeft nu weliswaar een nieuwe fundering, maar staat dus nog altijd scheef. Dat is in de molen zelf goed te merken. „Loop maar eens van de ene naar de andere muur”, zegt Aad van der Drift. Meteen voel je iets van een stijgingspercentage. „Maar het nieuwe fundament zorgt er wel voor dat de boel stabiel blijft en de molen niet verder verzakt. Dat was wel een vereiste om verder te kunnen”, zegt Van der Drift geruststellend. Wel is er voor gekozen om de houten romp recht te zetten. „Met drie dommekrachten werd de achtkant opgetild. Op één plek zelf tot 9 centimeter”, vertelt Van der Honing. De molen kwam op die plek dus los te staan van de gemetselde onderkant. „Als je in de molen stond, kreeg je door die open spleet een fraai panoramisch uitzicht naar buiten.” Met scheef ge-

■ Ids van der Honing en Aad van der Drift met het vernieuwde naambord, de baard, van de molen.

plaatste stenen werd het gat gevuld. „Het klinkt allemaal vrij spectaculair, maar molenbouwer Doornbosch, die overigens naast de molen woont, was er vrij nuchter onder. ‘Dat is nou eenmaal mijn vak’, gaf hij aan”, lacht Van der Drift.

Billen van molenstenen

Met een druk op een grote rode knop springt het licht in de molen aan. „We hebben recent het elektriciteitswerk in al onze molens vervangen”, meldt Van der Drift trots. „In het bestuur zitten van een molenstichting... Leuk, dacht ik. Mooi stukje historie. Maar stond ik dus laatst wel letterlijk stopcontacten vast te draaien”, lacht hij. Op de begane grond van de koren- en pelmolen staan twee enorme molenstenen. Het zijn oude exemplaren, want de molen is recent van nieuwe stenen

voorzien. Ids van der Honing, zelf ook actief als molenaar, wijst op het patroon op de stenen. „Die staan er niet voor de sier op, maar zijn nodig om te kunnen malen. Door het malen slijten de stenen natuurlijk ook. Er moet dan een dieper

merd worden. Graanzakken mogen niet tegen een klamme muur rusten”, weet Van der Honing. „Ik vind het bijzonder dat molenaar altijd wel weer iets vinden om hun molen te verbeteren”, reageert Van der Drift. Grappig om te zien is dat

molen heeft om de een of twee generaties wel een grote onderhoudsbeurt nodig. Hout is natuurlijk kwetsbaar.”

Een wonder

De Aeolus heeft echter veel langer op de huidige beurt moeten wachten. „Begin jaren tachtig is er nog groot onderhoudt gepleegd”, weet Van der Honing. De molen heeft tot begin jaren negentig nog gedraaid. Na verloop van tijd kwam de molen in particuliere handen, van de markante zakenman George Tóth, en vervolgens is er jarenlang niets aan onderhoud gedaan. „De molen stond er zo slecht bij, dat het eigenlijk een wonder is dat we hem voor Adorp hebben kunnen behouden”, zegt Van der Drift, inmiddels staand op de stelling met een schitterend uitzicht over het Nood-Groninger land. Na veel vijven en zessen heeft Molenstichting Winsum de molen kunnen aankopen. „Door de hele geschiedenis voelen inwoners zich ook erg betrokken bij hun molen”, weet Van der Drift. Het heeft geresulteerd in een mooi groepje vrijwilligers, die allerlei hand- en spandiensten rond de molen gaan verrichten. Zoals de aanpak van het terrein rond de molen, die komend voorjaar na ruim 30 jaar eindelijk weer gaat draaien. Samen met betrokken inwoners en molenbouwer Anne Doornbosch heeft Molenstichting Winsum van de Aeolus weer de trots van Adorp gemaakt.

Vervallen Aeolus wordt weer de trots van Adorp

patroon in de stenen geslagen worden om te kunnen blijven malen. Dat is een hele kunst. Een van onze molenaars, Rolf Wassens, is gespecialiseerd in het zogeheten billen van molenstenen. Het zou heel mooi zijn als hij dit ons op deze oude molenstenen zou willen leren. Dan krijgen de oude stenen een mooie educatieve functie.” Op de begane grond is verder het plan om een klein verblijf voor de molenaar in te richten, waar hij bijvoorbeeld kan genieten van een kop koffie. „En we laten er een invalidentoilet plaatsen”, zegt Van der Honing. Waar de vloer nog ligt bezaaid met bouw materiaal, is het een verdieping hoger op de eerste meelzolder bijzonder netjes. „Eigenlijk zouden we de muren nog van wat witte kalk moeten voorzien. En er moet nog een houten lambrisering getim-

op deze verdieping de verschillende achtergronden van molenaar Van der Honing en historicus Van der Drift aan het licht komen. Waar die laatste er voor pleit om in de ruimte een expositie in te richten, schudt Van der Honing het hoofd. „Het moet er voor bezoekers uit zien alsof de molen volop in bedrijf is en de molenaar net even weg is”, reageert hij. Ook wil hij maaldemonstraties gaan geven. Op de tweede meelzolder, eigenlijk de waaierzolder, wijst een stortpijp met het jaartal 1890 er op dat de huidige restauratie zeker niet de eerste onderhoudsbeurt aan de molen is. Nog weer een verdieping hoger prijkt het jaartal 1890 andermaal op een balk. „We moeten toch eens uitzoeken wat er toen is gebeurd”, peinst Van der Drift. Van der Honing haalt zijn schouders op. „Een

■ Molen Aeolus in Adorp. De restauratie aan het buitenwerk is klaar, in de molen worden de puntjes op de 'i' gezet.